

РЕШЕНИЕ

№ 231

гр. Пловдив, 15.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XI СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Миглена Ил. Площакова

при участието на секретаря Цветелина П. Бакалова
като разгледа докладваното от Миглена Ил. Площакова Търговско дело № 20205300900593 по описа за 2020 година

Производството по делото е образувано по исковата молба, подадена на 14.09.2020 год. от името Г. В. Й. против Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг: Живот и здраве” ЕАД. Предявен е осъдителен иск за присъждане на парично обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ищеца, вследствие на пътно-транспортно произшествие.

Исковата претенция се основава на следните *фактически обстоятелства*:

Твърди се, че на 06.01.2020 год. се е осъществило пътно-транспортно произшествие в с. ***, обл. Пловдивска с участието на л.а. „Мерцедес Ц320“ с рег. № ****, управляван от Г. М. М.. Водачът се движел с несъобразена с условията на пътя скорост и нарушил правилата за движение по пътищата. Произшествието настъпило около 20,30-21 ч., в тъмната част на денонощието. При преминаване през кръстовището на ул. *** и ул. *** в с. ***, лекият автомобил излязъл от платното за движение и последователно се ударил в дърво, бетонен стълб на уличното осветление и ограда, преобърнал се и се установил с дясната си страна към настилка. При инцидента тежко пострадал ищецът Г. В. Й., пътуващ на задна седалка по средата в лекия автомобил /както е уточнено в първото по делото съдебно заседание/.

След злополуката ищецът бил транспортиран от екип на ЦСМП в спешното отделение на УМБАЛ „Св. Георги“ – Пловдив, където постъпил с оплаквания от силни болки в тялото, главата, дясната част на тазовата област, болки в корема, гръдната кост и левите ребрени дъги, загуба на съзнание, ограничение на движенията на долните крайници. Поставената диагноза била контузия на гръден кош и коремна кухина; фрактура осис пубис

декстра рамус супериор ет инфериор. Било предприето консервативно лечение, дадени били препоръки за спазване на хранително-диетичен режим и леглови режим за срок от 40 дни.

Предвид контактното изгаряне на лявото бедро и глутеус, Й. бил насочен към клиника по пластично-възстановителна и естетична хирургия, където постъпил на 13.01.2020 год. Поставената му диагноза е била термични изгаряния с посочване на едно изгаряне от трета степен. Проведено било оперативно лечение, при което на 14.01.2020 год. била направена некректомия. В хода на лечението настъпили усложнения. На 28.01.2020 год. ищецът бил изписан с предписания са домашно лечение.

След изписването си от лечебното заведение Й. не можел да се придвижва самостоятелно, в продължение на 5-6 месеца не можел да става от леглото и спазвал лежач режим. След този период започнал да се изправя и да се придвижва с помощта на своите близки и на помощни средства.

Пътният инцидент причинил на Й. внезапно и неочаквано влошаване на здравето и множество болки, страдания и неудобства, които се описват подробно в обстоятелствената част на исковата молба. Към момента на исковата молба възстановителният процес все още не бил приключен.

По отношение на управлението на л.а. с рег. № **** била налице застраховка „Гражданска отговорност“ със срок на действие от 22.03.2019 год. до 21.03.2020 год., валидна към датата на събитието. На 18.02.2020 год. ищецът предявил писмена претенция пред застрахователя за изплащане на обезщетение и представил всички документи, с които разполагал. Застрахователят отказал да изплати обезщетение с писмо с изх. номер от 18.05.2020 год. Ищецът счита този отказ за незаконосъобразен и необоснован.

Й. се позовава на нормата на чл. 432, ал. 1 от КЗ и моли съда да постанови решение, с което осъди Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг: Живот и здраве“ ЕАД да му заплати *обезщетение* за претърпените *неимуществени вреди*, вследствие пътно-транспортното произшествие, осъществило се на 06.01.2020 год. в размер на **80 000 лв.**, ведно със законната лихва, считано от датата на уведомяването на ответника – 18.02.2020 год. до окончателното плащане.

Претендират се сторените по делото разноски, като се настоява и в полза на адвоката, предоставил безплатна правна помощ, да бъде присъдено адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА.

Предявеният осъдителен иск е с правно основание чл. 432, ал. 1 от Кодекса на застраховането, вр. чл. 45 и чл. 52 ЗЗД. Акцесорното искане за законна лихва е с правно основание чл. 84, ал. 3 ЗЗД и чл. 429, ал. 3 КЗ.

Ответникът Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг: Живот и здраве“ ЕАД е подал *отговор на исковата молба* в двуседмичния срок по чл. 367 ГПК. Счита иска за допустим, но по същество за изцяло неоснователен. Признава се съществуването на застрахователно правоотношение по отношение на л.а. „Мерцедес“ с рег. № ****.

Твърди се, че водачът на л.а. „Мерцедес“ не е нарушил правилата за движение по

пътищата, не е причинил процесното произшествие, както е описано то в исковата молба. Поради това отсъствал основният елемент от фактическия състав, пораждащ правото на застрахователно обезщетение. Оспорва се описания в исковата молба механизъм на произшествието, в т.ч. твърдението, че ищецът е седял на предна дясна седалка в автомобила. Оспорва се настъпването на описаните телесни увреждания и причинно-следствената им връзка с произшествието, продължителността на оздравителния процес. Липсвала медицинска документация, проследяваща оздравителния процес, а неспазването на режим за провеждане на възстановителни процедури забавяло оздравяването с до 80%. Твърди се, че уврежданията не са пряк резултат от произшествието, а са получени при изваждането на ищеца от лекия автомобил и последващото падане на автомобила върху него. Така телесните увреждания били причинени вследствие на неправомерните действия на *** на ищеца Й.П., който преди да изведе *** си от автомобила е следвало да предотврати преобръщането на същия. Претендираният размер на обезщетението не кореспондирал с критерия за справедливост по чл. 52 ЗЗД.

Въведени са *възражения за съпричиняване* на вредоносния резултат по чл. 51, ал. 2 ЗЗД, изразяващи се в: неползване от страна на пострадалия на предпазен колан; пътуване в МПС, управлявано от водач, който е употребил алкохол; неправомерно излизане на ищеца от лекия автомобил след произшествието, при положение че същият не е бил обезопасен от падане върху него.

Оспорва се и претенцията за законна лихва досежно началния й момент.

В *допълнителната искова молба* ищецът изразява несъгласие с възраженията на ответника досежно механизма на произшествието, доводите за липса на виновно и противоправно поведение от страна на водача на л.а. „Мерцедес“. Категорично се оспорват възраженията за съпричиняване от страна на пострадалия. Ищецът счита, че претендираният размер на обезщетението отговаря на изискванията на чл. 52 ЗЗД - размерът на исковата претенция бил съобразен не само с първоначалните увреждания, но и с получените усложнения, с проведеното лечение, в т.ч. оперативно, с извършените пластички и автопластика.

В *подадения отговор на допълнителната искова молба* ответникът заявява, че поддържа всички вече изложени в първоначалния отговор възражения срещу основателността на исковете, в т.ч. тези за съпричиняване, като се доразвива възражението, свързано с пътуване в автомобил, управляван от водач, употребил алкохол, при наличие на знание у ищеца за това обстоятелство.

По искане на ответника е допуснато участието в делото като *трето лице - помагач* на водача на автомобила Г. М. М.. Същият не е изложил становище по иска.

По предварителните въпроси:

Съдът е сезиран с редовна искова молба, с която е предявен процесуално допустим иск. С оглед цената на иска, сезираният съд е родово компетентен да го разгледа. Спазена е

и местната подсъдност по чл. 115, ал. 2 ГПК.

Сега действащият КЗ в своя чл. 380 предвижда, че лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена претенция, а според чл. 498, ал. 3 КЗ увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако застрахователят не е платил в законовия срок, отказал е да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатено обезщетение. Отправянето на предварителна претенция на увредения към застрахователя е въздигнало в предпоставка за допустимостта на иска. Представени по делото са доказателства, че ищецът е отправил писмената си претенция пред дружеството през м. 02.2020 год. и след като е получил писмен отказ от 18.05.2020 год. да му бъде изплатено обезщетение.

Въз основа на становищата на страните с доклада по делото е прието за *безспорно* наличието на застрахователно правоотношение с ответното дружество досежно гражданската отговорност на водача на л.а. „Мерцедес Ц320“ с рег. № ****. Като безспорно между страните, това обстоятелство *не подлежи на доказване*.

Установява се по делото, в т.ч. и от служебно изисканата информация, че производството по ДП № 4 / 2020 год. по описа на РУ – *** наказателното производство е *прекратено* с влязло в сила постановление на РП – Пловдив от 21.06.2021 год. Поради това липсват факти и обстоятелства, които да са установени по реда на чл. 300 ГПК по обвързващ гражданския съд начин. Всички обстоятелства, свързани с произшествието, причините за настъпването му, в т.ч. противоправността на поведението на водача на лекия автомобил подлежат на доказване.

ОКРЪЖЕН СЪД - ПЛОВДИВ, след като разгледа събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и обсъди доводите и възраженията на страните, приема за установено следното:

Изискано и приложено по настоящото дело е досъдебно производство № 4/2020 год. по описа на РУ – ***. Установява се, че то е било образувано за това, че на 06.01.2020 год. около 21,35 ч. в землището на с. ***, по ул. ***, при управление на л.а. „Мерцедес С320“ с рег. № ****, управляван от Г. М. М., са нарушени правилата за движение по пътищата и е настъпило ПТП, при което е причинена средна телесна повреда на Г. В. Й. – престъпление по чл. 343, ал. 1, б. б, вр. чл. 342, ал. 1 НК.

Няколко дни по-късно, на 31.01.2020 год. е съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица, в който е отразено, че служители на ОД на МВР – *** на 06.01.2020 год. са посетили местопроизшествие в с. ***, ул. *** и са установили катастрофирал л.а. „Мерцедес“ с рег. № ****, при което тежко ранен е бил Г. В. Й.. Отразено е, че водач на автомобила е бил собственика му Г. М. М.. Автомобилът е бил увреден до степен на „тотална щета“, при сблъсъка е бил разрушен електрически стълб на „Електроразпределение

Юг“. Направената на място преценка за причините за произшествието е за несъобразена с условията на пътя скорост. Протоколът за ПТП не е оспорен като официален свидетелстващ документ. Той съставлява доказателство за възприетите от длъжностните лица обстоятелства при посещението на мястото на инцидента – участвалия в произшествието автомобил, неговият водач и участието в произшествието на пострадалия пътник Г. В. Й..

В хода на образуваното досъдебно производство са били извършени процесуално-следствени действия – оглед на местопроизшествието, разпит на свидетели, изготвена е била СМЕ и САвтЕ, събрани са били писмени доказателства. В хода на досъдебното производство е изготвен и протокол за оглед на местопроизшествие, скици и албум към него, които не се оспорват от страните. Същите са обект на изследване от допуснатата по делото автотехническа експертиза, поради което не се обсъждат отделно от нея.

След приключването на разследването е постановено прекратяване на наказателното производство. Постановлението на наблюдаващия прокурор за прекратяване на наказателното производство не е обжалвано и е влязло в сила. Постановлението за прекратяване и мотивите за постановяването му не съставляват съдебен акт и изводите на наблюдаващия прокурор, изложени в постановлението, не обвързват съда.

Във връзка с *механизма* на произшествието, по делото са събрани *гласни доказателства*.

Свидетелят А.М. е станал свидетел на произшествието, тъй като е пътувал със същия л.а. „Мерцедес“, управляван от Г.М.. М. ясно помни, че на 06.01.2020 год. са празнували именния ден на *** на ищеца Г.Й. – Й.. Почерпили се в село ***, след това отишли в с. *** почерпили се и в с. *** и поели по обратния път към с. ***. Автомобилът бил управляван от Г.М., до него стоял А. Л., свидетелят А.М. пътувал отзад вдясно, до него седели Г.Й. /в средата/ и Й.П.. Помни, че Г.Й. бил с поставен предпазен колан. При десен завой на влизане в с. *** колата поднесла, първо се ударила в стена, след това в дърво и накрая се подпряла на стълб и се установила на една страна, дясната; задната ѝ страна била облежната на къщата. Дървото било счупено, стълбът паднал, имало много счупени клони. Свидетелят не могъл да излезе през своята задна врата, която се опирала на стената и не можела да се отвори. Й. отворил своята задна врата /лявата/, излязъл от нея, откопчал колана на *** си и го издърпал с ръце навън, след което от автомобила излязъл и свидетелят А.М.. Видял, че Г.Й. лежи на земята и охка. Дошли много хора. Заявява, че не помни дали и кога колата е паднала и да се е установила на четирите си гуми. Бил притеснен и си тръгнал от местопроизшествието.

Като свидетел на произшествието е разпитан и Й.П., който сочи че е *** на ищеца. П. пътувал в автомобила по време на инцидента. Потвърждава данните, изнесени от св. А.М. за пътуващите в автомобила, тяхното разположение по места и обстоятелството, че водач е бил Г.М.. Описаните пет лице се събрали да отпразнуват именния ден на Й.П. и ходили да се почерпят в заведение в с. ***. Ищецът пил алкохол, водачът на автомобила също пил. Доколкото помни водка се е пиело на масата. Първоначално Г.М. не бил толкова пиан, та да залита и да пада, но бил „почерпен“, като след известно време вече си бил пиан, говорът му

бил „малко кофти“, някои думи не се разбирали. Тръгнали обратно към с. ***. Според свидетеля водачът Г.М. се е движел от с. *** към с. *** със скорост около 110-120 км.ч., пътуващите му направили забележа, той намалил леко, но преди навлизане в селото отново засилил колата. При навлизане в завоя водачът изгубил управление, качил се на тротоара, блъснал се в дърво и стълб, а колата се опряла във външна стена на къща. Вратите от дясната страна на автомобила не можели да се отворят, отваряли се само левите врати - шофьорската врата и задната врата от страната на свидетеля Й.П.. Помни, че *** му е бил с поставен колан. След удара *** му бил неадекватен. Свидетелят отворил своята врата, колата била във въздуха, разкопчал колана на *** си, излязъл, хванал ищеца под мишниците и го извадил от автомобила, като го оставил легнал на улицата. Бил паникьосан, започнал да вика за помощ съседите. Когато се върнал, *** му вече бил под колата, която била паднала върху него; целият бил под колата, дори главата му не се виждала. Свидетелят помислил, че *** му е умрял. С помощта на притеклите се на помощ съседи, вдигнали колата и изкарали Г.Й.. Имал кръв по тялото. Нараняванията по тялото му били причинени след изваждането му от купето на автомобила. Дошла линейка, качили го и го закарали в болница.

Във връзка с проведеното болнично лечение на Г.Й. са съставени две епикризи от УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД. Първата установява болничен престой в периода от 07.01.2020 год. до 13.01.2020 год. Й. е приет по спешност, като пострадал от ПТП, в увредено общо състояние. При снемане на анамнезата е съобщил за загуба на съзнание, оплаквал се от болки в главата, тялото и кръста, съобщил за изгаряния по долните крайници. След проведена рентгенография се появило съмнение за фрактура на седмо ребро по аксиларна линия в ляво /суспектна фрактура/. Проведено е консервативно лечение с положителен ефект от терапията. След изписването му на 13.01.2020 год. Й. е бил приведен в Клиника по пластично-възстановителна и естетична хирургия, където е бил на лечение до 28.01.2020 год. Окончателната диагноза е термични изгаряния с посочване, макар и на едно на изгаряне от трета степен, на няколко области на тялото. Извършено е оперативно лечение на 14.01.2020 год., при което е извършена некректомия и свободна кожна автопластика. Така, общата продължителност на болничния престой на Й. е от 07.01.2020 год. до 28.01.2020 год. или 22 дни.

По искане на ищеца и по реда на чл. 192 ГПК по делото е изискана от лечебното заведение историята на заболяването и цялата медицинска документация от проведеното болнично лечение на Й.. Те са обект на анализ от приетата по делото комплексна автотехническа и медицинска експертиза, поради което не е необходимо да бъдат подлагани на самостоятелно изследване от съда като писмени доказателства.

За претърпените от ищеца *болки и страдания* са събрани *гласни доказателства*.

Като свидетели са разпитани Е. Р., *** на ищеца и съпруга й А. А.. Те са видели Й. непосредствено след произшествието, тъй като живеели в близост до сблъсъка и са излезли след като чули трясъци и викове от улицата. Видели Г.Й. на земята, целият бил в кръв, не бил в съзнание, не говорел, а като дошла линейката, се свестил, започнал да проявява признаци на живот. Дошлият на място екип на спешна медицинска помощ го откарал в

Пловдив. Бил в болница много време. Р. помагала на жената на ищеца всеки ден при грижите в болницата, редували се, участвала при смяна на памперси и при храненето. Й. не искал да се храни, пиел само мляко, казвал, че ще умре, а свидетелката го успокоявала. Викали лекарите, за да му слагат успокоителни и да може да заспи. След изписването му няколко месеца лежал у дома си, лежал само по гръб, не можел да се обръща в леглото, оплаквал се, че изпитва болки в областта на корема и главата. Докато бил на легло, бил и на памперси. Първоначално, в продължение на два месеца и половина-три го гледала жена му, но Й. станал раздразнителен, агресивен, обиждал жена си и когато започнал да се раздвижва с патерици, жена му го напуснала. Тогава грижите за него поела основно свидетелката Р. и съпруга й, тъй като майката на ищеца била възрастна и не можела да се справя с обгрижването му. Първо го повдигали на възглавници, след това започнал да сяда, ползвали и количка. Раздвижването с патерици отнело много време, два-три месеца. Не е ходил на рехабилитация, тъй като нямал възможност, въпреки че се раздвижвал, докторът в болницата показал на свидетелката как да извършва раздвижването. И след възстановяването му Й. останал като в някаква депресия, притеснявал се, че не може да работи и да изкарва пари, за да се грижи за децата си – имал шест деца, от които двама синове били големи, но другите били малки. Не е посещавал психолог.

Свидетелят М. М. е съсед на ищеца и знае, че той е претърпял произшествие. Ходел да му помага – цепел дърва и помагал в къщи с мъжката работа. Й. бил на легло месец и половина - два, болял го кръста, не можел да се изправи; майка му му носела храна. После се изправил, ходел, но имало промяна в походката му. Преди инцидента се занимавал с коли – купувал, продавал, ходел по строителни обекти, предприемач бил „някакъв“. Сега пак се занимавал със същата работа.

След анализ на медицинската документация в.л. д-р Б., работил по медицинската част от комплексната медицинска и автотехническа експертиза, обобщава следното. Според фиша за спешна медицинска помощ, при пристигането на екипа на местопроизшествието Й. е бил контактен и ориентиран, поставената работна диагноза е била контузия на гръдния кош и корема. Според данните в листа за преглед в Спешно отделение на УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД от 06.01.2020 год. поставената диагноза е контузия на коремната стена, контузия на гръдния кош, а като придружаващо заболяване е посочено закрито счупване на горно и долно рамо на дясна срамна кост. След консултация с неврохирург е установено и навяхване на шията. Вещото лице е обобщило, че при процесното произшествие на Г. В. Й. са били причинени контузия на гръдния кош и корема; счупване на горното и долното рамо на дясната срамна кост; контактно изгаряне от трета степен по лявото седалище и лявото бедро; наличие на неубедителни данни за счупване на седмо ляво ребро по мишична линия; разкъсно-контузна рана на дясната подберица. Счупването на горното и долното рамо на дясната срамна кост е довело до трайно затрудняване на движенията на двата долни крайника. Контузията на гръдния кош и корема, контактното изгаряне от трета степен на лявото седалище и лявото бедро, неубедителните данни за счупване на 7-мо ребро, разкъсно-контузната рана по отделно и в съвкупност са довели до разстройство на здравето извън

случаите на чл. 128 и чл. 129 НК. Получените травматични увреждания на пострадалия Й. са леки до умерени по тежест и водят до трайно затрудняване на движенията на двата долни крайника и разстройство на здравето. Непосредствено след произшествието и първия месец след него пострадалият е изпитвал умерени, на моменти значителни по сила и интензитет болки и страдания, които постепенно, в хода а оздравителния процес са затихвали до пълното им изчезване. Оздравителният процес е траел около 2-3-4 месеца. През първите 40-50 дни се е нуждаел от чужда помощ за осъществяване на ежедневните битови дейности. След като пациентът се изправи за първи път след спазван леглови режим, му са му необходими от 40-50 дни, в които да се придвижва с помощни средства. Липсват усложнения при протичането на оздравителния процес. Към момента на експертизата пострадалият е възстановен напълно от претърпените травматични увреждания. При прегледа съобщава за епизодични болки и скованост сутрин в левия крак. Има остатъчни белези от изгарянето по лявото седалище и задно-външната повърхност на лявото бедро, които ще останат за цял живот.

В съдебно заседание съдебният медик дава допълнителни разяснения, като сочи, че счупване на седмото ребро не е установено по положителен начин, а само е имало съмнения за подобно счупване; дори да е имало счупване на реброто, то не е налагало специално лечение, тъй като ако ребрата не са разместени, те просто изискват покой, а в случая лечението на срамната кост е налагало провеждане на лежащ режим на лечение. Във връзка с изгарянето се уточнява, че често при изгарянията настъпват инфекции, както е станало и в случая по време на болничния престой – раната се е инфектирала и в тази връзка са били приложени медикаменти.

Експертите са категорични, че травмите на Й. са причинени, след като е бил изведен от автомобила. Едва тогава той е бил притиснат от долната част на автомобила към пътната настилка, като към момента на притискането е бил със задно-лявата си част към долната повърхност на лекия автомобил и с лице към пътната настилка. При изслушването си в с.з. разясняват, че данните в свидетелските показания за „загуба на съзнание“ в автомобила и необходимостта да бъде изведен от *** си вероятно се дължи на употребения от Й. алкохол, който потиска вестибуларния апарат и при резки движения и завъртания, на каквито е бил подложен пътника при удара, същият се е дезориентирал и поради това е бил неконтактен.

Произшествието е настъпило на хоризонтален и равен участък от пътя, в зоната на ляв завой, при движение през тъмната част от денонощието, при ограничена видимост на светлината на фаровете. Платното за движение в мястото на произшествието има настилка от асфалт, която по време на произшествието е била суха. Произшествието е настъпило в с. *** /в рамките на населеното място/, при движението на л.а. „Мерцедес“ в посока от северозапад на югоизток, при което автомобилът е напуснал платното за движение от дясно, след което се е ударил в дърво и стълб с предната част на автомобила. Експертите възприемат за достоверни показанията, според които след настъпилите удари, автомобилът е бил разположен с дясната си страна към земята, а със задната си част е бил допрян до стената, като в определен момент, след изваждането на Й. от автомобила, последният е

паднал с левите си колела към земята. Скоростта на движение на лекия автомобил непосредствено преди удара е била 86 км/ч. А скоростта, при която водачът е имал техническа възможност да избегне и предотврати произшествието при навлизане в завой, е по-ниска от 51 км/ч – така не биха се създали предпоставки за странично занасяне и загуба на управление. Основната причина за настъпването на произшествието от техническа гледна точка е навлизането в левия завой със скорост от около 86 км/ч, при което автомобилът под действието на центробежните сили е напуснал платното за движение от дясно, след което се е ударил в стълб и дърво.

При така събраните доказателства, съдът приема следното от *правна страна*:

Съобразно разпоредбата на чл. 432, ал. 1 КЗ, при застраховка “гражданска отговорност” увреденото лице, спрямо което застрахователят е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, при спазване на изискванията на чл. 380 КЗ за предварително отправяне на писмена претенция. Ето защо, прекият иск на пострадалия спрямо застрахователното дружество е допустим.

В хода на производството по иск с такава квалификация следва да бъде установено *от една страна* осъществяването на деликт, а *от друга страна* наличието на валидно застрахователно правоотношение между делинквента и застрахователя по застраховка “гражданска отговорност”.

По настоящото дело се установиха и двете предпоставки, необходими, за да бъде ангажирана отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1 КЗ.

Установи се наличието на валиден застрахователен договор по застраховка „Гражданска отговорност” към 06.01.2020 год., сключен между собственика на л.а. „Мерцедес“ с рег. № **** и ответното застрахователно дружество.

На базата на събраните по делото доказателства съдът приема за установено осъществяването на всички елементи от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, които са породили *деликтната отговорност на водача* на лекия автомобил към ищеца.

Установи се, че застрахованото лице Г.М. като водач на застрахования автомобил виновно и противоправно е нарушил правилата за движение по пътищата. Движил се е със скорост от 86 км/ч, която е с 36 км/ч над допустимата скорост в населено място, определена в нормата на чл. 21, ал. 1 ЗДвП. Тази скорост, освен превишена, е била и несъобразена с конкретните условия на видимост /в тъмната част на денонощието/ и с отсечката от пътя – в рамките на завой. При така избраната от водача скорост, същият не е бил способен да контролира превозното средство и е загубил управлението над него, то е излязло извън рамките на пътя и се е блъснало в дърво, уличен стълб и стена. Водачът не е имал готовност да намали скоростта и да спре, когато е възникнала опасност за движението. С това свое поведение е нарушил и нормите на чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП. Вследствие на нарушението на правилата за движение по пътищата е настъпил сблъсък на автомобила с посочените препятствия – дърво, стълб и ограда. Нанесени са телесни повреди на пътуващия в

автомобила Г. В. Й.. За лечението на телесните увреждания същият е откаран с екип на спешна медицинска помощ и подложен на болнично лечение в периода от 07.01.2020 год. до 28.01.2020 год. Претърпял е фрактура на таза, заради която е бил на легло в продължение на два-три месеца, през това време се е нуждаел от чужда помощ. Последвал е период на раздвижване с ползване на помощни средства. В периода на лечение и възстановяване ищецът е претърпял неимуществени вреди – болки, страдания, неудобства.

Съществен проблем по делото е въпросът с наличието на *причинно-следствена връзка* между противоправното деяние на водача Г.М. и травматичните увреждания на ищеца Й..

Установи се въз основа на неоспорената от страните съдебна експертиза, че непосредствено след удара на автомобила, докато ищецът е бил в купето, на същия не са били причинени телесни увреждания. Обстоятелството, че е бил неконтактен след сблъсъка и се е наложило да бъде изваден от *** му, се дължи според експертите основно на употребата на алкохол, който е повлиял на вестибуларния му апарат. Всички телесни увреждания, които са установени в писмените доказателства и медицинската експертиза са настъпили след изваждането му от купето, когато катастрофираният автомобил е паднал върху тялото му и го е притиснал към земята.

Дали при тази фактическа обстановка е налице причинно-следствена връзка между деянието и вредите?

Причинната връзка по дефиниция е зависимост, при която деянието е предпоставка за настъпването на вредата, а тя от своя страна е следствие на конкретното действие на делинквента; вредата закономерно произтича от деянието. Възможно е деянието да не е единствената причина за резултата, но това не изключва отговорността за деликт. За да е налице причинно-следствена връзка е необходимо да се установи, че деянието е решаващо, вътрешно необходимо /не случайно/ за резултата. В цялата поредица от явления причината предшества следствието и го поражда, като вредата закономерно произтича от деянието.

За съда е несъмнено, че ако произшествието от 06.01.2020 год. не се бе осъществило, ако застрахованият автомобил не се бе блъснал в препятствия по пътя – дърво, електрически стълб и ограда/стена, ако вследствие на механизма на сблъсъците този автомобил не се бе установил в покой наклонен, с гуми, които не са на пътната настилка, то ищецът като пътник не би могъл да се озове под автомобила към момента на последващото му падане върху тялото на Й.. Ако произшествие не се бе осъществило, уврежданията на Й. не биха настъпили. Без значение е, че уврежданията не са настъпили в купето, а след изваждането на тялото от него, след като уврежданията не биха били налице ако произшествие не бе настъпило. При това положение, липсва съмнение, че деянието е било предпоставка за настъпването на вредата, а тя от своя страна е следствие от противоправното поведение на водача на автомобила. Деянието е решаващо, необходимо за настъпването на резултата. Без противоправното поведение на водача, ищецът не би бил увреден. Обстоятелството, че при изваждането му от автомобила, лицата, които са извадили ищеца, са го оставили в близост до автомобила, без да предвидят неговото последващо падане и да го обезопасят, не

изключва наличието на пряка връзка между произшествието и травматичните увреждания, тъй като те не биха настъпили, ако помагачът бе съблюдавал правилата за движение по пътищата и не бе допуснал сблъсък на автомобила с препятствията по пътя. Дори участващите в извеждането на ищеца от автомобила да са допринесли с поведението си за вредоносния резултат, съпричиняването не изключва нито отговорността за деликт, нито наличието на причинно-следствената връзка между деянието и увреждането. Съпричиняването от трети лица би могло да обоснове евентуална солидарна отговорност по чл. 53 ЗЗД наред с водача на автомобила, но подобна отговорност не е предмет на настоящото дело, доколкото съпричинителите не са страна по него.

Вината на делинквента се предполага до доказване на противното, а противното нито се твърди по делото, нито се установи.

Ето защо съдът приема за установено осъществяването на всички елементи от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, които са породили деликтната отговорност на водача на лекия автомобил към ищеца – противоправно виновно деяние, вреда, причинно-следствена връзка.

По повдигнатите от ответника *възражения за съпричиняване* на вредоносния резултат:

Първото възражение е свързано с фактическото твърдение за неползване на предпазен колан от страна на апострадалия. С доклада по делото на ответника е указана тежестта да установи това свое фактическо твърдение. По делото то остана недоказано. Събраните гласни доказателства сочат на използване на предпазен колан от страна на Й.. И двамата пътници в автомобила, очевидци на инцидента, разпитани като свидетели по делото, сочат в показанията си, че Й. е бил с предпазен колан и преди да бъде изведен от автомобила, *** му Й.П. е откопчал колана му. От заключението по експертизата може да се съди, че в медицинската документация не са описани специфични белези от притискането на предпазния колан към тялото на пътника, но това не опровергава сведенията в свидетелските показания за ползване на колан. По-същественото обаче в случая е, че липсва причинно-следствена връзка между уврежданията на ищеца и ползването, респ. неползването на предпазен колан. Установи се, че всички телесни увреждания са настъпили извън купето, след извеждането на тялото от автомобила. Поради това дали Й. е бил в купето с поставен колан или не, е на практика без значение за делото, тъй като използването му не би предотвратило и не е предотвратило конкретните увреждания от притискането на тялото върху земята от падналия върху Й. автомобил.

Другото възражение за съпричиняване е свързано с твърдението, че ищецът неправомерно е излязъл от лекия автомобил след произшествието, при положение, че същият не е бил обезопасен от падане върху него. Във връзка с това възражение се установи, че Й. не е излязъл сам от автомобила, а е бил изваден от него от *** му. При излизането си от автомобила ищецът не е проявил волева дейност. До падането на автомобила върху ищеца, същият не е бил в ясно съзнание. Действията на трето лице по

извеждането на ищеца от автомобила и оставянето му върху асфалта/тротоара не могат да съставляват действия по съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия по см. на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, които да обосноват намаляване на дължимото обезщетение. Ето защо и това възражение е недоказано и като такова – неоснователно.

Последното възражение за съпричиняване е свързано с твърдението, че ищецът е пътувал в автомобил, управляван от водач, който е употребил алкохол.

Както е посочено в мотивите по т. 7 от Тълкувателно решение № 1 / 23.12.2015 год. на ОСТК на ВКС, съпричиняването на вредата изисква наличие на пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, но не и вина. Приносът на увредения – обективен елемент от съпричиняването, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен. В този случай трябва да бъде направено разграничение между допринасянето на пострадалия за възникване на самото пътно-транспортно произшествие, като правно значим факт, който обуславя прилагането на чл. 51, ал. 2 ЗЗД и приноса му за настъпване на вредата спрямо самия него, който факт също води до приложението на чл. 51, ал. 2 ЗЗД. Придобилият гражданственост термин „съпричиняване” е с по-тясно значение спрямо използвания в закона – „допринасяне за настъпването на вредите”. Същият илюстрира първата от посочените хипотези – допринасяне за настъпване на произшествието. Във втората хипотеза пострадалият не е допринесъл за настъпване на събитието, но *с поведението си е спомогнал за собственото си увреждане*, респ. за увеличаване размера на вредата. Дали поведението на пострадалия е рисково и дали то е допринесло за увреждането, подлежи на установяване във всеки конкретен случай. *Такова рисково поведение е пътуването в моторно превозно средство с водач, употребил алкохол, когато то е проява на съзнателен и свободно формиран избор на увредения, по отношение на когото е налице знание за този факт, или възможност за узнаването му при проявена нормална дължима грижа*. Изразяващо се в поемането на предвидим и реално очакван риск, или в неговото неоправдано игнориране, това поведение съставлява обективен принос, който е противоправен и е в пряка причинна връзка с вредоносния резултат, последица от реализираното пътно - транспортно произшествие. За да намери приложение чл. 51, ал. 2 ЗЗД в разглежданата хипотеза, поетият риск и реализираният риск трябва и да са идентични, като степента на съпричиняване се преценява във всеки конкретен случай, но не може да доведе до пълен отказ от обезвреда.

В случая, въз основа на гласните доказателства, се установи, че произшествието е станало на 06.01.2020 год., на връх Й. ден и всички пътници в автомобила са се събрали заедно, за да отпразнуват именина ден на *** на ищеца Й., като се почерпят. Всички, с изключение на св. П., който е бил на 18 навършени години, бил е в присъствието на *** си и не е приемал алкохол, са пили твърд алкохол – „водка се пиеше на масата“, а впоследствие и бира. „Водачът пи алкохол“, заявява изрично св. П.. Употребата на алкохол се е осъществявала в обща компания и на обща трапеза, по конкретен повод – празнуване на имен ден, заради което са се събрали. Следователно, употребата на алкохол от страна на водача

М. е била известна на ищеца, тя е била видима за него. Алкохолното опиянение на М. е било видно според свидетелските показания на св. П. – когато са били в с. *** той е залитал леко и е завалял някои от думите. Съдът кредитира показанията на св. П. в тази част, въпреки известното им противоречие с показанията на св. А.М., тъй като същите са във вреда на ищеца /за който са налице данни да е *** на свидетеля, въпреки различаващите се бащино и фамилно име/, доколкото обосновават извод за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца. Въпреки съзнанието, че водачът е употребил алкохол, ищецът е поел съзнателния риск да се качи в автомобил, управляван от пиан шофьор. Съдът отчита обстоятелството, че употребата на алкохол от страна на М. не е била изследвана в досъдебното производство /както е изрично посочено и в протокола ма ПТП/, тъй като първоначалната версия на участващите в произшествието, заявена пред разследващите органи, е била, че водач на автомобила е било лице, което другите пътници не познавали и след произшествието този неизвестен водачът, който е благоволил да ги върне в с. ***, тъй като са пили, избягал в неопределена посока. Едва в хода на разследването се е установило, че Г.М. е управлявал автомобила, но тогава вече е било твърде късно да се изследва същия за употребата на алкохол. При тези данни съдът приема за достатъчни свидетелските показания, съдържащи категорични и достоверни данни за употреба от страна на М. на алкохол, който е повлиял на неговите възприятия и координация по време на управлението на автомобила.

При така събраните доказателства съдът приема, че възражението за съпричиняване, изразило се в съзнателно поемане на риска да пътуваш в автомобил, управляван от водач, който е употребил алкохол, е доказано. В конкретната ситуация съдът приема, че съпричиняването е в съществен обем и го определя на 50%.

При определянето на размера на дължимото обезщетение съдът съобрази продължителността, степента и интензитета на болките и страданията, тревогите, притесненията и неудобствата от необходимостта да бъде обгрижван, обстоятелството, че е бил в болница в продължение на три седмици, че се е налагало да спазва постелен режим и е бил обезвдвижен, че е претърпял хирургическа операция за лечение на изгарянията. В същото време отчита и обстоятелството, че фрактурата на таза е била без разместване, не се е наложила операция чрез прилагане на импланти; че лечението е било консервативно, че оздравителният процес към настоящия момент е приключил на практика успешно. От медицинска гледна точка Й. понастоящем е възстановен напълно, видно от изводите на медика по т. 5 от заключението.

При съблюдаване на посочените обстоятелства, съдът приема, че при прилагане на критерия за справедливост по чл. 52 ЗЗД, обезщетението следва да се определи на 40 000 лв. Същото подлежи на редуциране на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД поради установеното съпричиняване с 50 % или на 20 000 лв. До този размер съдът приема искът за главница за основателен и следва да се уважи, а за разликата до пълния претендиран размер от 80 000 лв. следва да се отхвърли.

Обезщетението следва да бъде присъдено ведно със *законната лихва*. Според сега действащата норма на чл. 429, ал. 2 КЗ в застрахователното обезщетение се включват и

лихвите за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице, при условията на ал. 3. Според ал. 3 от чл. 429 КЗ лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Не се установява застрахованият да е уведомил застрахователя за произшествието. Поради това законната лихва се дължи от застрахователя от датата на предявяването на застрахователната претенция от увреденото лице. Това, според представените доказателства, е сторено на 18.02.2020 год., видно от входящия номер на писмената претенция – л. 21 от делото. Поради това и обезщетението за неимуществени вреди следва да се присъди ведно със законната лихва, считано от 18.02.2020 год.

По въпроса за разноските:

Предвид уважаваното на молбата на ищеца за освобождаването му от такси и разноски, същият не е сторил разноски. Поради това и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца не следва да се присъждат разноски.

Предоставена му е безплатна правна помощ от адвокат при условията на чл. 38, ал. 2 от ЗА. Предвид частичното уважаване на исквете, на основание чл. 38, ал. 2, предл. последно ЗА, дължимото за тази помощ адвокатско възнаграждение следва да бъде присъдено в полза на адв. Р.М. в размер, определен в съответствие с чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 МРАВ, върху уважения размер, а именно в размер на 1 130 лв. без ДДС, а с ДДС, което се начислява на основание пар. 2а от Наредба № 1 МРАВ – 1 356 лв.

Според нормата на чл. 78, ал. 6 ГПК, когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси в полза на съда. Поради това ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметката на Окръжен съд - Пловдив сумата 800 лв. *държавна такса*, дължима върху уважената част от иска.

От бюджета на съда са изплатени възнаграждения за експертите в размер на 400 лв. От тях в тежест на ответника следва да се възложат 100 лв., пропорционално на уважената част от иска.

Ответното дружество също претендира разноски, за които е представило списък. Според списъка разноските са в размер на 900 лв. депозит за КСАвтМЕ; 60 лв. депозити за свидетели или общо 960 лв. Ответникът е представляван и от юрисконсулт, за който се определя възнаграждение по реда на Наредбата за заплащането на правната помощ в съответствие с чл. 25, ал. 1 в размер на 300 лв. /с оглед цената на иска над 10 000 лв. и проведените пет съдебни заседания/. Така, от разноските в общ размер на 1 260 лв., в полза на ответника ще се присъдят 945 лв., пропорционално на отхвърлената част от иска.

РЕШИ:

О С Ъ Ж Д А „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление гр. София 1172, район Изгрев, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г.М. Димитров“ № 1, да заплати на Г. В. Й., ЕГН *****, с адрес село ***, община ***, ул. ***, **сумата 20 000 /двадесет хиляди/ лева**, представляваща *обезщетение за неимуществени вреди*, претърпени от Й., вследствие на пътно-транспортно произшествие, осъществило се на 06.01.2020 год. около 21,30 часа в с. ***, община ***, ул. ***, причинено виновно и противоправно от Г. М. М., при управление на лек автомобил марка „Мерцедес“ модел С320 с рег. № ****, по отношение на който е налице валидна застраховка „Гражданска отговорност“ към деня на събитието по застрахователна полица № BG/30/119000840049, валидна от 22.03.2019 год. до 21.03.2020 год., ведно със законната лихва от 18.02.2020 год. до окончателното плащане,

като **ОТХВЪРЛЯ** ИСКА за разликата над присъдената сума от 20 000 лева до пълния претендиран размер от 80 000 лева.

О С Ъ Ж Д А „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление гр. София 1172, район Изгрев, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г.М. Димитров“ № 1, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, да заплати на адвокат Р.И. М., ЕГН *****, адвокат при Адвокатска колегия - София с личен номер от Единния адвокатски регистър при ВАС № *****, с адрес на упражняване на дейността гр. ****, **сумата 1 356 лева**, представляваща *адвокатско възнаграждение с включен ДДС*, определено съобразно чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, пропорционално върху уважената част от исковете.

О С Ъ Ж Д А „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление гр. София 1172, район Изгрев, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г.М. Димитров“ № 1 на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметката на Окръжен съд - Пловдив **сумата 800 лева държавна такса** и сумата **100 лева разноски** по делото, изплатени от бюджета на съда, съразмерно с уважената част от иска.

О С Ъ Ж Д А Г. В. Й., ЕГН *****, с адрес село ***, община ***, ул. *** да заплати на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление гр. София 1172, район Изгрев, ж.к. „Дианабад“, ул. „Г.М. Димитров“ № 1, **сумата 945 лева разноски** по делото, пропорционално на отхвърлената част от иска.

Решението е постановено при участието на *трето лице-помагач* на страната на ответника – Г. М. М., ЕГН *****, с адрес с. ***, общ. ***, обл. ***, ул. ***.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пловдив: _____